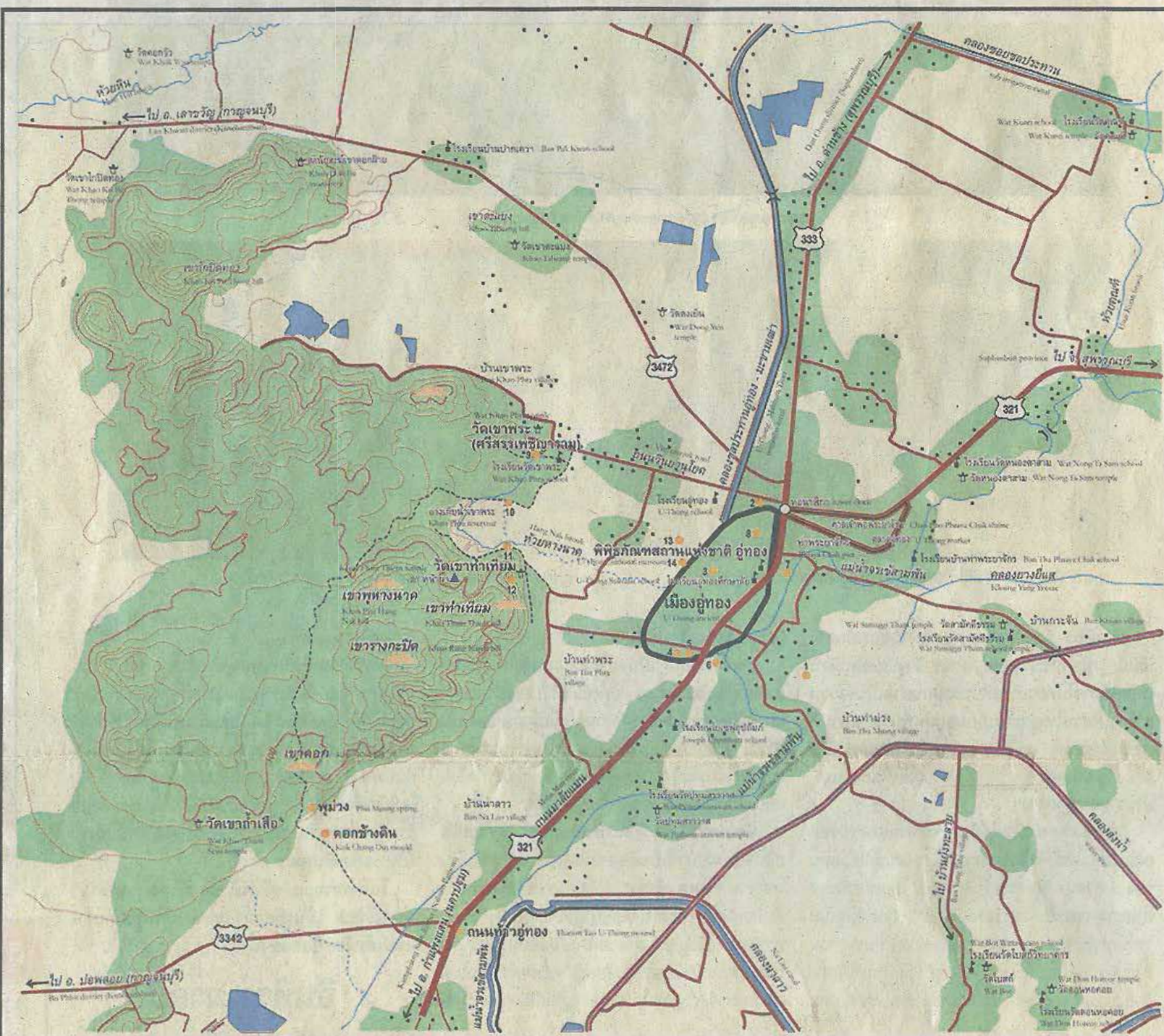

แผนที่ท่องเที่ยว เมืองอู่ทอง

สุวรรณภูมิ
สังคมวัฒนธรรม

อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี

- โบราณสถาน Historic Place
- 1,2,3,4..... หมายเลขโบราณสถาน ตามทะเบียนของกรมศิลปากร (โบราณสถานหมายเลข 5, 8 เสื่อมสภาพแล้ว)
- A number of Historic Places according to the Department of Fine Arts (A Historic Place No. 5 and No. 8 were deteriorate already)
- หินตั้ง Cairns (One of a building type of megalithic culture)
- ▲ หน้าผา เกิดจากการเปิดหิน ทำให้โบราณสถานบางแห่งหายไป ปัจจุบันเตรียมสลักพระพุทธรูปขนาดใหญ่
- Cliffs caused by quarrying concessions. This quarrying concessions make some of Historic Places lost. Currently being prepared Buddha carved on this cliff area.
- สถานที่ราชการ official place
- วัด temple
- ชุมชน community
- คูเมือง moat
- คลอง, แม่น้ำ canal, river
- ถนน street, road
- ทางลูกรัง non-asphalt road
- วงเวียน traffic circle
- ร่องรอยทางน้ำเดิม traces of the old waterway
- สะพาน bridge

แผนที่ท่องเที่ยวเมืองอุทุมพร
 อ. อุทุมพร จ. สุพรรณบุรี
 U-Thong Tourist Map, U-Thong district,
 Suphanburi province

กรมศิลปากร แจกแผนที่พร้อมเอกสารในงานแบ่งปันความรู้สู่ชุมชน
เรื่อง อุทอง ต้นทางไทย ในประวัติศาสตร์อาเซียน
ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุทอง จ. สุพรรณบุรี
วันพฤหัสบดีที่ 15 พฤษภาคม 2557 เวลา 17.30 น. เป็นต้นไป

อุทอง ต้นทางประวัติศาสตร์ไทย

เป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์อาเซียน

(หรืออุษาคเนย์)

หมายถึง อุทอง มีชุมชนบ้านเมือง 2,000 ปีมาแล้ว

เก่าสุดในภาคกลาง

แล้วขยายตัวเติบโตก้าวหน้า สืบเป็นประเทศไทย

เรียกสั้นๆ ว่า อุทอง ต้นทางไทยในประวัติศาสตร์อาเซียน

เมืองอุทอง

เป็นเมืองโบราณที่มีการตั้งถิ่นฐานเป็นบ้านเมืองขนาดใหญ่มาตั้งแต่ยุคเหล็ก เมื่อ 2,000 ปีมาแล้วเป็นอย่างน้อย ด้วยชัยภูมิที่ตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างแม่น้ำสำคัญสองสายคือ แม่น้ำแม่กลองทางทิศตะวันตก กับแม่น้ำท่าจีนทางทิศตะวันออก ทำให้เมืองอุทองกลายเป็นสถานการค้าที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในอุษาคเนย์ ภาคพื้นแผ่นดินใหญ่ จนมีการสร้างบ้านแปลงเมือง ขุดคูน้ำล้อมรอบเมืองจนแล้วเสร็จเมื่อราวหลัง พ.ศ.1000

หลัง พ.ศ.1500 ศูนย์กลางความเจริญของชุมชนละแวกนี้ย้ายไปอยู่ที่บริเวณเมืองสุพรรณบุรี ทำให้เมืองอุทองลดระดับความสำคัญลง แต่ไม่ได้ร้าง และยังคงมีผู้คนสัญจรผ่านไปมาจนกระทั่งถึงในยุคปัจจุบัน

อุทุมพร เป็นชื่อจากนิทานประจำถิ่น เรื่องท้าวอุทุมพร
ครองเมืองท้าวอุทุมพร บริเวณลำน้ำจรเข้สามพัน

ถนนท้าวอุทุมพร

เป็นแนวคันดินยาวต่อเนื่อง ที่มีร่องรอยมาตั้งแต่บริเวณริมถนนมาลัย
แมน ไปจนถึงบ่อน้ำโบราณที่ชาวบ้านเรียกว่า สระอโนดาต

เดิมทีมักเข้าใจกันว่า คันดินนี้เป็นถนน จึงเรียกกันว่า ถนนท้าวอุทุมพร
แต่ผลการศึกษาทางโบราณคดีทำให้ทราบว่า คันดินเหล่านี้ใช้สำหรับการ
ชักน้ำ ซึ่งควรจะสัมพันธ์อยู่กับการจัดการน้ำที่คอกช้างดิน และพุม่วง
ปัจจุบันถนนท้าวอุทุมพรถูกทำลาย จนเสียหายไปค่อนข้างมาก

แม่น้ำจรเข้สามพัน

หมายถึง แม่น้ำที่มีจระเข้อยู่มาก แต่ไม่ได้หมายถึงมีอยู่สามพันตัว
เพราะสามพันเป็นเพียงตัวเลขสมมุติเพื่อให้รู้ว่ามีจระเข้อยู่มากเท่านั้น

แม่น้ำสายนี้เชื่อมกับแม่น้ำทวน (ไหลแยกจากแม่น้ำแม่กลอง ที่
อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี ทวนขึ้นทางเหนือ จึงเรียกว่า แม่น้ำทวน) ไหลจาก
เขาหัวนอน อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี ผ่าน อ.อุทุมพร จ.สุพรรณบุรี บรรจบ
แม่น้ำท่าบัว (มาจาก อ.สามชุก จ.สุพรรณบุรี) ที่บ้านไผ่ทอง

ต่อจากนั้นไหลผ่านตลาดบางลี่ อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี ออกปาก
คลองวัดบางสาม (หรือปากคลองสองพี่น้อง) ลงแม่น้ำท่าจีน ออกอ่าว
ไทยที่ จ.สมุทรสาคร

วัดเขาพระ (วัดพระศรีสรรเพชญาราม)

ตั้งอยู่ที่เชิงเขาพระ ส่วนหนึ่งของเขารางกะปิต เป็นวัดเก่าแก่ที่มีร่องรอยการใช้งานสืบเนื่องมาโดยตลอดนับจนกระทั่งปัจจุบัน

ภายในวัดมีโบราณสถานหมายเลข 9 ซึ่งเป็นฐานเจดีย์แบบทวารวดี อายุเก่ากว่า พ.ศ.1500 และรูปพระนารายณ์สลักหินที่มีอายุใกล้เคียงกับองค์เจดีย์

นอกจากนี้ในบริเวณวัดยังพบพระพุทธรูปที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง พ.ศ.1800-2000 ตรงกับยุคก่อนสถาปนากรุงศรีอยุธยาจนถึงต้นกรุงศรีอยุธยา รวมถึงฐานเจดีย์เก่าแก่อีกเป็นจำนวนมาก

เขาพุหางนาค

เป็นส่วนหนึ่งของเขารางกะปิต (เช่นเดียวกับเขาพระ) ชื่อเรียกตามลำน้ำที่มีพุ หรือตาน้ำอยู่ที่เขาแห่งนี้ ลำน้ำมีลักษณะคดเคี้ยวเหมือนพญานาคเลยเรียก พุหางนาค

บนเขามีหินตั้ง (megalith) อยู่เป็นจำนวนมาก สร้างขึ้นตามความเชื่อในศาสนาพราหมณ์ เพื่อบูชาผีบรรพบุรุษ เมื่อราว 2,000 ปีมาแล้ว ตรงกับยุคเหล็กสุวรรณภูมิ ก่อนรับวัฒนธรรมศาสนาพุทธ-พราหมณ์จากชมพูทวีปเข้ามา

เมื่อชุมชนในพื้นที่เมืองอุททองรับศาสนาพุทธเข้ามาแล้ว ก็ปรับเปลี่ยนหินตั้งเหล่านี้เข้าไปเป็นเจดีย์ในพุทธศาสนาแทน

วัดเขาถ้ำเสือ

ตั้งอยู่ที่เชิงเขาถ้ำเสือ ส่วนหนึ่งของเขารางกะปิต เช่นเดียวกับเขาพระ เขาพุหางนาค และเขาทำเทียม ภายในวัดได้เก็บรวบรวมโบราณวัตถุจำนวนหนึ่งที่พบบริเวณเขาแห่งนี้

บนเขามีหินตั้ง ที่สร้างขึ้นในศาสนาพราหมณ์จำนวนมาก
อนึ่ง บริเวณพื้นที่โดยรอบเขาแห่งนี้ พบพระพิมพ์ยุคอยุธยา อายุราวหลัง พ.ศ.2000 รูปแบบหนึ่งเป็นจำนวนมาก ในวงการพระเครื่องจึงเรียกพระพิมพ์แบบนี้ว่า พระถ้ำเสือ ตามสถานที่ที่พบเป็นแห่งแรก

เขาทำเทียม

เป็นส่วนหนึ่งของเขารางกะปิต เช่นเดียวกับเขาพระและเขาพุหางนาค

เล่ากันว่าเขาแห่งนี้คือบริเวณที่พบจารึกปุษยศิรี (หรือเขาดอกไม้) ในนิทานเกี่ยวกับพระเจ้าอโศก จารึกหลักนี้เขียนขึ้นด้วยอักษรแบบหลังปัลลวะ จึงทำให้กำหนดอายุได้อยู่ในช่วงหลัง พ.ศ. 1200-1400 เท่านั้น (ไม่เก่าถึงยุคพระเจ้าอโศก)

บนเขามีหินตั้งในศาสนาพราหมณ์กระจายตัวอยู่เช่นเดียวกับที่ เขาพุหางนาค และมีเจดีย์ในพุทธศาสนา ทั้งในยุکتวารวดี อายุราว พ.ศ. 1000-1500 และเจดีย์ในยุคต้นกรุงศรีอยุธยา อายุราว พ.ศ. 1900-2000 บนเขายังมีพระอุโบสถเก่าแก่ที่มีร่องรอยการใช้งานสืบเนื่องมาตั้งแต่ยุکتวารวดี อยุธยา และรัตนโกสินทร์อีกด้วย

พุม่วง

เป็นตาน้ำสำคัญอีกแห่งหนึ่งอยู่ที่เชิงเขาถ้ำเสือ ปัจจุบันมีฐานะเป็นวนอุทยานพุม่วง

มีฐานอาคารที่สร้างขึ้นในศาสนาพราหมณ์ ยุคทวารวดี เมื่อราวหลัง พ.ศ.1000 อยู่สามแห่ง สันนิษฐานว่าอาคารเหล่านี้เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการจัดการน้ำ

คอกช้างดิน

แต่เดิมชาวบ้านในยุคหลังเข้าใจว่าเป็นเพนียดคล้องช้างที่ก่อขึ้นด้วยดิน จึงถูกเรียกว่า คอกช้างดิน แต่ข้อมูลจากการศึกษาทางโบราณคดี ทำให้ทราบว่า คอกช้างดิน เป็นที่พักม้าขนาดใหญ่ที่ก่อดินเป็นวงรอบ คล้ายคอกดินขึ้นมา โดยทั่วไปมักเชื่อกันว่า คอกช้างดินมีอายุสมัยอยู่ในยุکتวารวดี เมื่อหลัง พ.ศ.1000 แต่ข้อมูลใหม่ๆ บางส่วนก็ทำให้อาจต้องปรับเปลี่ยนอายุสมัยของคอกช้างดินให้เก่าขึ้นไปถึงเมื่อราว พ.ศ.500 ซึ่งตรงกับยุคเหล็กสุวรรณภูมิ

พระเจ้าอู่ทอง ที่สร้างกรุงศรีอยุธยา ไม่ใช่ท้าวอู่ทองหนีโรคทำไปจากเมืองอู่ทอง (จ.สุพรรณบุรี) ตามที่ตำราเขียนบอกไว้ ท้าวอู่ทอง ครองเมืองอู่ทอง เป็นคนละองค์กับพระเจ้าอู่ทอง ที่สร้างกรุงศรีอยุธยา เพียงมีชื่ออู่ทองซ้ำกัน แต่ไม่เกี่ยวข้องกัน พระเจ้าอู่ทอง, ท้าวอู่ทอง เป็นวีรบุรุษในตำนาน ไม่มีตัวตนอยู่จริง